

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
КОРЕКЦІЙНА РОБОТА З ДІТЬМИ З КОГНІТИВНИМИ
ПОРУШЕННЯМИ РОЗВИТКУ
підготовки бакалавра

Силабус вибіркового освітнього компонента «Корекційна робота з дітьми з когнітивними порушеннями» підготовки бакалавра

Розробник: Луканьова Людмила Олексіївна – старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Ірина БРУШНЕВСЬКА

Силабус освітнього компонента **затверджено** на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

Силабус освітнього компонента **перезатверджено** на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри:

Ірина КУЗАВА

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма здобуття освіти	Галузь знань <u>01 Освіта/Педагогіка</u> Спеціальність <u>016 Спеціальна освіта</u> Освітньо-професійна програма Корекційна психопедагогіка та логопедія Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів <u>150/5</u>		Рік навчання 2
ІНДЗ: <u>немає</u>		Семестр <u>3-ий</u>
		Лекції <u>10</u> год.
		Практичні (семінарські) - <u>20</u> год. Лабораторні - <u> </u> год. Індивідуальні <u> </u> год.
		Самостійна робота - <u>110</u> год.
		Консультації - 10 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

ППП Луканьова Людмила Олексіївна

Посада старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Контактна інформація: +38(050)1433376, LUKANOVA.LIUDMYLA@vnu.edu.ua

Дні занять: <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента

Силабус освітнього компонента (далі – ВОК) «Корекційна робота з дітьми з когнітивними порушеннями» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Силабус ВОК є нормативним документом Волинського національного університету імені Лесі Українки, який розроблено кафедрою спеціальної та інклюзивної освіти, укладено згідно з вимогами Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС).

Визначає обсяги знань, які повинен опанувати здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти; алгоритм вивчення навчального матеріалу ВОК; необхідне методичне забезпечення; складові та технологію оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.

2. Мета і завдання освітнього компонента

Мета ОК - засвоєння здобувачами вищої освіти базових знань щодо організації корекційно-розвиткової роботи дітям з порушеннями когнітивного розвитку, адаптації змісту та методів навчання до можливостей і потреб дитини.

Завдання ОК:

- надати здобувачам вищої освіти теоретичні знання щодо загальної характеристики когнітивних порушень: етіології, механізмів, симптоматики, класифікації, динаміки перебігу;
- сформувати у здобувачів вищої освіти уміння та навички організації вивчення когнітивних функцій;
- систематизувати вміння і навички індивідуального підходу до корекції когнітивних порушень;
- розкрити основні методи та напрямки корекції когнітивних функцій у роботі з дітьми з порушенням інтелекту та мовлення;
- формувати вміння застосовувати комплексний клініко-психолого-педагогічний підхід до організації корекційно-розвиткової роботи;
- розглянути приклади використання технічних засобів навчання, інформаційних та комп'ютерних технологій у освітньому процесі;
- забезпечити встановлення контакту з батьками, які виховують дітей з когнітивними порушеннями, надання їм допомоги в сімейному вихованні;
- формувати інтегральну, загальні та спеціальні компетентності, визначені силабусом освітнього компонента;
- розвивати у здобувачів освіти здатність до професійного саморозвитку.

Soft skills (т. зв. «м'які навички», «соціальні навички», «універсальні навички» чи «навички успішності»): навички комунікації; здатність брати на себе відповідальність; вміння налагоджувати міжособистісні контакти; працювати в команді; розуміння важливості дедлайнів; здатність логічно і системно мислити; креативність; вміння прогнозувати, гнучкість, швидка адаптація до змін та інше.

Методи навчання: загальнонаукові й психолого-педагогічні методи; сучасні методи корекційного навчання: теоретико-інформаційні, практико-операційні, пошуково-творчі, методи організації самостійної роботи, контрольно-оцінювальні; традиційні та нетрадиційні методи навчання. Зокрема: 1) словесні (бесіда, розповідь, пояснення, диспут); наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (вправа, практична робота) (за джерелом інформації); 2) індукція, дедукція; традукція (за логікою викладу); 3) пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемний виклад, частково-пошукові, дослідницькі (за рівнем пізнавальної активності); 4) методи оволодіння знаннями, формування умінь і навичок, застосування отриманих знань, умінь і навичок (за основними дидактичними завданнями, які необхідно вирішувати на конкретному етапі навчання); 5) інтерактивні методи тощо.

Тема 3. Корекція психічного та інтелектуального розвитку дітей з когнітивними порушеннями у ранньому та дошкільному віці. Формування комунікативної діяльності. Формування пізнавальних процесів (сприймання, пам'яті, мислення, мовлення). Формування особистісно-соціального розвитку: мотивація, самооцінка, довільно-вольова регуляція, моральний розвиток. Формування предметно-практичної діяльності. Формування вищих форм ігрової діяльності як показник готовності до прийняття навчальної діяльності в якості провідної. Система корекційно-розвивальних занять з підготовки до школи старших дошкільників та молодших школярів з когнітивними порушеннями.	30	2	4	2	22	УО/6 ДС/6
Тема 4. Психолого-педагогічний супровід учнів з когнітивними порушеннями розвитку в сучасних умовах інклюзивного навчання. Етапи та принципи психолого-педагогічного супроводу дітей з порушеннями когнітивного розвитку. Психологічний супровід дітей з порушеннями когнітивного розвитку в умовах школи. Дитина із затримкою психічного розвитку у класі. Гіперактивна дитина у класі. Дитина з РАС у класі. Дитина з легкими порушеннями інтелекту у класі. Психологічний супровід дітей з порушеннями когнітивного розвитку в умовах сім'ї. Дитина із затримкою психічного розвитку в сім'ї.	30	2	4	2	22	УО/6 ДС/6

Дитина з РАС у сім'ї. Гіперактивна дитина у сім'ї. Дитина з легкими порушеннями інтелекту у сім'ї.						
Тема 5. Корекція когнітивного розвитку у дітей з різними типами порушень Напрями корекційно-розвивальної роботи. Корекційно-розвивальна робота з дітьми з РАС. Корекційно-розвивальна робота з дітьми із ГРДУ. Корекційно-розвивальна робота з дітьми з легкими порушеннями інтелекту. Корекційно-розвивальна робота з дітьми із ЗПР.	30	2	4	2	22	Р/6 РЗ/К/ 6
Разом за модулем 2.	90	6	12	6	66	36 балів
КР 1						20 балів
КР 2						20 балів
УСЬОГО:	150	10	20	10	110	100 балів

Примітки: ^{1/} Moodle, Zoom – може застосовуватися одна з платформ або їхній симбіоз для здобувачів освіти з індивідуальним планом навчання та/або під час реалізації освітнього процесу в Університеті у дистанційному режимі, відповідно до Положення про електронний курс освітнього компонента у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, Положення про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, наказів ректора.

^{2/} Форми контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв'язування задач/кейсів, ІНДЗ/РС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, аналітичне есе, УО – усне опитування тощо.

3. Завдання для самостійного опрацювання.

Таблиця 3

№ з/п	Назва теми	Кільк. годин
Змістовий модуль 1. Сучасні теоретичні уявлення про когнітивні порушення розвитку		
1.	Тема 1.Опрацювати рекомендовані джерела та дати відповіді на запитання: - загальні ознаки порушення когнітивного розвитку (F 06.7); - сутність поняття «когнітивні порушення»; - основні види когнітивних порушень; - причини та ступені прояву когнітивних порушень; - особливості когнітивних порушень за мінімальної мозкової дисфункції, синдрому гіперактивності з дефіцитом уваги, розладах аутистичного спектра.	22

2.	Тема 2. На основі опрацювання рекомендованих та самостійно підібраних джерел, підготувати таблицю «Освітні труднощі школярів з когнітивними порушеннями розвитку в контексті типології особливих освітніх потреб». <table> <tr> <td>Типи труднощів</td> <td>Загальна характеристика проявів труднощів</td> </tr> <tr> <td>Інтелектуальні/ когнітивні</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Функціональні (сенсорні, моторні, мовленнєві)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Фізичні</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Навчальні</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Соціоадаптаційні/ соціокультурні</td> <td></td> </tr> </table>	Типи труднощів	Загальна характеристика проявів труднощів	Інтелектуальні/ когнітивні		Функціональні (сенсорні, моторні, мовленнєві)		Фізичні		Навчальні		Соціоадаптаційні/ соціокультурні		22
Типи труднощів	Загальна характеристика проявів труднощів													
Інтелектуальні/ когнітивні														
Функціональні (сенсорні, моторні, мовленнєві)														
Фізичні														
Навчальні														
Соціоадаптаційні/ соціокультурні														
Змістовий модуль 2. Корекційна робота з дітьми з когнітивними порушеннями розвитку у різні вікові періоди.														
3.	Тема 3. 1. Опрацювати зміст та зробити письмовий аналіз одного з розділів для дітей з когнітивними порушеннями за схемою: - назва програми; - автори; - рік видання - теоретична основа; - розділи; - зміст педагогічної роботи; - результати навчально-виховної роботи; - рекомендації до розділу відповідно до нового Базового компоненту дошкільної освіти. МОН УКРАЇНИ. Навчальні /корекційні програми. https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/navchannya-ditey-u-spetsialnikh-zakladakh-osviti/osvita-ditey-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami/navchalni-ta-korektsiyni-programi 2.Розробити фрагмент заняття/заняття за «Програмою розвитку дітей дошкільного віку із затримкою психічного розвитку від 3 до 7 років «Віконечко» (розділ, вікова група, тема за вільним вибором).	22												
4.	Тема 4. Зробити добірку вправ на корекцію окремих компонентів пізнавальної діяльності молодших школярів з когнітивними порушеннями розвитку (сприймання/мислення/уваги тощо).	22												
5.	Тема 5. . На основі опрацювання рекомендованих джерел написати аналітичне есе «Умови розкриття когнітивного потенціалу дитини».	22												
РАЗОМ		110												

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань здобувачів освіти з ОК «Корекційна робота з дітьми з когнітивними порушеннями» здійснюється під час *поточного контролю* за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені *силабусом* освітнього компонента, відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного

університету імені Лесі Українки від 26.06.2025 р. (URL: <https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/06/2025.%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D1%82%D0%BE%D1%87%D0%BD%D0%B5%D1%96%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%83%D0%BC%D0%BA.%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>) в діапазоні від **0** до **100 балів**. Об'єктом оцінювання знань здобувачів освіти є програмовий матеріал з ОК.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема опитування, виступи на практичних заняттях, експрес-контроль, перевірка результатів виконання різноманітних завдань, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем, виконання контрольних робіт тощо. Максимальний бал за кожну з форм роботи визначено у *таблиці 2* силабуса освітнього компонента. Здобувачі вищої освіти мають виконувати та надавати викладачеві виконані завдання до кожного практичного заняття в день його проведення, відповідно до розкладу. Результат самостійної роботи здобувачів вищої освіти (завдання для самостійного опрацювання) оцінюються під час практичних занять із відповідної теми і є складовою частиною загальної кількості балів за практичне заняття. Оцінювання тем для самостійної роботи, які виносяться на самостійне опрацювання здобувачами освіти і не розглядаються під час аудиторних занять, контролюються під час підсумкового модульного контролю, підсумкового контролю.

Силабусом передбачено виконання контрольних робіт (КР1 та КР2) у формі тестування. Кожна КР передбачає виконання здобувачем вищої освіти тестових завдань (20 питань) різного рівня складнощів. За кожну правильну відповідь здобувач освіти отримує 1 бал. КР проводиться під час частини практичного заняття, що завершує вивчення модуля. Виконання КР здійснюється з використанням роздрукованих тестів або в режимі комп'ютерної діагностики (на навчальній платформі LMS Moodle). Здобувач освіти вважається таким, що приступив до проходження КР, якщо він допущений до нього, з'явився на КР та отримав тестові завдання.

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Здобувачі вищої освіти мають виконувати та надавати викладачеві виконані завдання до кожного практичного заняття в день його проведення, відповідно до розкладу.

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом ОК, з метою підвищення оцінки не дозволяється. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Заліки відбуваються в період заліково-екзаменаційних сесій, передбачених навчальним планом, згідно із затвердженим графіком освітнього процесу і розкладом.

Повторне складання заліку з ОК допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан (директор) факультету (інституту).

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право.

Основні види відповідальності здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності (ч.6 статті 42 Закону України «Про освіту»): повторне проходження оцінювання (контрольна

робота, іспит, залік тощо); відрахування з університету; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання.

Жодні види порушень академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до «Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки» (URL: https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti/).

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, працевлаштування, участь у програмі академічної мобільності, здобуття освіти за іншою спеціальністю (освітньою програмою), навчання за програмою «Подвійний диплом», тривале відрядження за основним місцем роботи, станом здоров'я, перебування у відпустці в зв'язку з вагітністю та пологами або для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, наявність статусу особи з особливими освітніми потребами) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком (див. Положення про організацію освітнього процесу здобувачів освіти за індивідуальним графіком навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, URL: <https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/06/2025-%D0%9F%D1%80%D0%BE-%D1%96%D0%BD%D0%B4%D0%B8%D0%B2%D1%96%D0%B4-%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D0%BA%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>).

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою здобуття освіти у ВНУ імені Лесі Українки здійснюється відповідно до Положення (URL: https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/09/2025_%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%B4%D1%83%D0%B0%D0%BB_%D0%BD%D1%83_%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%82%D1%83.pdf). Години, форма навчання та особливості організації освітнього процесу визначаються на семестр (поточний навчальний рік) та відображаються в індивідуальних графіках навчання здобувачів освіти та програмі навчання.

В процесі вивчення ОК під час проведення занять можуть використовуватись технології дистанційного навчання через мережу «Інтернет» в умовах карантинних обмежень, воєнного стану; навчанні здобувачів освіти під час хвороби; участі у дистанційних олімпіадах, конкурсах; отриманні консультацій тощо (див. Положення про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, URL: [file:///C:/Users/HP%20840/Downloads/%D0%9F%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%96%D0%9F%D0%A0%D0%9E_%D0%94%D0%9D_2020%20\(3\).pdf](file:///C:/Users/HP%20840/Downloads/%D0%9F%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%96%D0%9F%D0%A0%D0%9E_%D0%94%D0%9D_2020%20(3).pdf)). Навчання осіб із особливими потребами передбачає залучення додаткових технологій дистанційного навчання під час здійснення всіх видів підготовки, включаючи професійно-практичну, з урахуванням особливостей розвитку здобувачів освіти. Під час організації освітнього процесу в Університеті технології дистанційного навчання можуть використовуватись при проведенні навчальних занять, контрольних заходів, а також при забезпеченні самостійної роботи.

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач освіти досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як ВОК в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом ВОК. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час вивчення ВОК, але довший термін, наприклад, не пізніше 01 грудня та 01 травня, враховуючи ймовірність не підтвердження здобувачем результатів такого навчання (Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки: https://ed.vnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2024/09/2024_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%

[B0%D1%82i%D0%B2 %D0%92%D0%9D%D0%A3 i%D0%BC. %D0%9B.%D0%A3. %D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf\)](#) .

Можливість отримати додаткові (бонусні) бали. Здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з ВОК. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету (інституту). При цьому загальна кількість балів за поточну роботу не може перевищувати 100 балів.

Здобувачі вищої освіти можуть долучатися до оновлення змісту ОК шляхом подання пропозицій викладачу. Ел.адреса викладача для таких пропозицій: LUKANOVA.LIUDMYLA@vnu.edu.ua

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Заліки відбуваються в період заліково-екзаменаційних сесій, передбачених навчальним планом, згідно із затвердженим графіком освітнього процесу і розкладом. Семестровий залік викладач виставляє за умови виконання здобувачем освіти завдань, передбачених силабусом ОК. Мінімальна позитивна кількість балів – 60.

Порядок проведення заліку.

У день складання заліку за основною сесією заборонено проводити додаткові опитування здобувача освіти, а також здобувач освіти не має права доздавати будь-який вид робіт, передбачений силабусом освітнього компоненту.

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100. У такому випадку залік проводиться у формі тестування (25 питань по 4 бали кожне. Якщо відповідь правильна, то ЗО отримує максимум 4 бали, частково правильна – в діапазоні від 3 балів – до 0 балів. Якщо серед варіантів відповідей здобувач вищої освіти обрав хоч одну хибну – отримує 0 балів).

Орієнтовний перелік питань, котрі виносяться на залік:

1. Когнітивні порушення розвитку як специфічний вид дизонтогенезу.
2. Сучасні критерії психічного здоров'я особистості та його поведінкові маркери.
3. Класифікації когнітивних порушень.
4. Сучасні підходи до психолого-педагогічного вивчення дітей з когнітивними порушеннями розвитку.
5. Особливості емоційної сфери та соціалізації дітей з когнітивними порушеннями.
6. Особливості навчально-пізнавальної діяльності та поведінки дітей з когнітивними порушеннями.
7. Значення традиційної вітчизняної системи корекційно-розвивального навчання у розбудові сучасних підходів до навчання дітей з когнітивними порушеннями розвитку.
8. Оцінка готовності дітей з когнітивними порушеннями розвитку до інклюзивного навчання.
9. Характеристика труднощів навчальної діяльності учнів з когнітивними порушеннями розвитку.
10. Критерії прогнозування успішного інклюзивного навчання учнів з когнітивними порушеннями розвитку.
11. Напрями корекції психічного та соціального розвитку дітей з когнітивними порушеннями у ранньому та дошкільному віці.

12. Система корекційно-розвивальних занять з підготовки до школи старших дошкільників та молодших школярів з когнітивними порушеннями.
13. Умови дозрівання психологічних компонентів навчальної діяльності у дітей із затримкою психічного розвитку.
14. Психолого-педагогічний супровід учнів з когнітивними порушеннями розвитку в сучасних умовах інклюзивного навчання.
15. Інклюзивне навчання як сучасний варіант організації освітнього процесу для дітей з когнітивними порушеннями розвитку.
16. Научуваність як прогностична ознака освітніх перспектив дітей з когнітивними порушеннями розвитку.
17. Активність особистості як центральний орієнтир у навчанні дітей з когнітивними порушеннями розвитку.
18. Умови дозрівання психологічних компонентів навчальної діяльності.
19. Роль психологічного супроводу у системі корекційно-розвивального навчання молодших школярів з когнітивними порушеннями.
20. Система роботи з психолого-педагогічної корекції пізнавальної діяльності молодших школярів з когнітивними порушеннями в умовах компетентнісного підходу.
21. Динаміка психічного та соціального розвитку дітей з когнітивними порушеннями протягом шкільного віку.
22. Умови розкриття когнітивного потенціалу дитини.
23. Розвиток пізнавальних процесів учнів з когнітивними порушеннями впродовж шкільного віку.
24. Особистісний та соціальний розвиток.
25. Ризик виникнення невротичних і психопатичних рис особистості у дітей з когнітивними порушеннями розвитку та їх попередження.
26. Перспективи професійного та громадянського самовизначення після закінчення шкільного навчання.
27. Роль батьків/родин у подоланні когнітивних та інших освітніх труднощів у дітей.
28. Характеристика ключових методів та прийомів, які набули поширення в інклюзивному навчанні.
29. Інклюзивне навчання як сучасний варіант організації освітнього процесу для дітей когнітивними порушеннями розвитку.
30. Умови формування інклюзивного середовища у закладах загальної середньої освіти.
31. Співпраця всіх учасників освітнього процесу, розподіл ролей і обов'язків учителя та асистента вчителя.

VI. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань здобувачів освіти під час аудиторних занять

Робота на практичному занятті комплексно оцінюється науково-педагогічним/педагогічним працівником, враховуючи такі критерії: правильність одержаних відповідей; повнота та логічність відповіді; наявність висновків та ілюстративних прикладів. Результат самостійної роботи здобувачів вищої освіти (завдання для самостійного опрацювання) оцінюються під час практичних занять із відповідної теми і є складовою частиною загальної кількості балів за практичне заняття. Оцінювання тем для самостійної роботи, які виносяться на

самостійне опрацювання здобувачами освіти і не розглядаються під час аудиторних занять, контролюються під час підсумкового модульного контролю, підсумкового контролю.

Таблиця 4

Критерії оцінювання навчальних досягнень		Правильність отриманих відповідей/бали		Повнота та логічність відповіді/бали		Наявність висновків та ілюстративних прикладів/бали		Презентація (тощо) /бали	
Рівень навчальних досягнень здобувача вищої освіти/загальна кількість балів	Відмінно/ 6 балів	глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, вільно та коректно послуговується науковою термінологією, дотримується академічної доброчесності	2	в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, творчо, вільно, самостійно викладає навчальний матеріал, наводить логічні аргументи на підтвердження власних думок. Демонструє оригінальність підходу до вирішення проблем (створює нові ідеї, пропонує альтернативні шляхи розв'язання задач / вирішення проблем) тощо	2	наводить ілюстративні приклади. Робить самостійні, обґрунтовані, лаконічні висновки, узагальнення	2*/ 1**	презентація оформлена відповідно до вимог, включає всі обов'язкові елементи та додаткову інформацію. Дотримано вимог академічної доброчесності	1**
	Дуже добре / 5 балів	розкриває основний зміст теоретичних питань та практичних завдань. Вільно та коректно послуговується науковою термінологією, дотримується академічної доброчесності	2	володіє навчальним матеріалом, наводить логічні аргументи на підтвердження власних думок. Демонструє традиційні підходи до вирішення проблем з елементами новизни тощо	2	наводить ілюстративні приклади. Робить самостійні, обґрунтовані висновки	1*/ 0,5*	презентація оформлена відповідно до вимог, включає всі обов'язкові елементи. Дотримано вимог академічної доброчесності. Дотримано вимог академічної доброчесності	0,5**
	Добре	висвітлює	1,5	відтворює значну	1,5	наводить	1*/	презентація	0,5

/ 4 бали	основний зміст теоретичних питань та практичних завдань, але при цьому допускаються неточності. Вільно та коректно послуговується науковою термінологією, дотримується академічної доброчесності		частину навчального матеріалу, виявляє достатні знання окремих положень. Аналізує та оцінює матеріал, але при висвітленні окремих питань не вистачає достатньої глибини та аргументації		ілюстративні приклади. Робить самостійні висновки	0,5* *	оформлена відповідно до вимог з незначними неточностями, включає всі обов'язкові елементи. Дотримано вимог академічної доброчесності	**
Задовільно/ 3 бали	частково розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, є неточності. Є неточності під час вживання наукової термінології, дотримується академічної доброчесності	1	частково відтворює навчальний матеріал, виявляє задовільний рівень знань окремих положень. Розуміє матеріал, але при висвітленні окремих питань не вистачає достатньої глибини та аргументації	1	не завжди, але може навести приклади. Робить формальні висновки	1*/ 0,5* *	презентація оформлена в довільній формі, структура презентації включає окремі обов'язкові елементи. Дотримано вимог академічної доброчесності	0,5 **
Достатньо/ 2 бали	під час відповіді припускається фактичних помилок. Практичні завдання виконано, проте наявна значна кількість помилок і неточностей. Дотримується академічної доброчесності	1	має фрагментарні знання, здатний відтворити меншу частину навчального матеріалу, лише окремі чи елементи складових частин питання. Частково розуміє матеріал, під час його відтворення не вистачає достатньої глибини та аргументації	0,5	не завжди вдається сформулювати висновки. Як правило, вони носять формальний характер	0,5*/ 0,25 **	презентація оформлена без дотримання вимог, відсутні декілька обов'язкових елементів	0,2 5* *

Незадовоільно/1-0 бали	здобувач вищої освіти не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не дотримується академічної доброчесності	0,25	здобувач освіти не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити	0,25	висновки відсутні, здобувач вищої освіти не в змозі їх сформулювати	0,5*/0,25**	презентація відсутня або порушено вимоги академічної доброчесності	0,25*
------------------------	---	------	--	------	---	-------------	--	-------

* бал виставляється здобувачу освіти у ситуації, коли завдання практичного заняття не передбачають підготовку презентації з теми (тощо);

** бал виставляється здобувачу освіти у ситуації, коли завдання практичного заняття передбачають підготовку презентації з теми (тощо).

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Таблиця 5

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Корекційна психопедагогіка (Олігофренопедагогіка) : навчально- методичний посібник /укл. О.В. Гаяш., ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2021.255 с.
2. Луканьова, Л.О.. Єдність психолого-медико-педагогічного підходу до корекції порушень когнітивного розвитку у дітей з порушеннями інтелектуального розвитку. *Інноваційна педагогіка*. 2025. Вип.78., С.60–64. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2024/78.2.11>
3. Миронова С.П. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка: підручник , вид. 2, перероблене/ С.П. Миронова. Кам'янець-Подільський, 2023. 318 с.
4. Навчання дітей з порушеннями когнітивного розвитку в умовах компетентнісного підходу: навчально-методичний посібник / авт. кол.: Л.І. Прохоренко, О.О. Бабяк, Н.І. Баташева, А.Л. Душка, І.В. Недозим, І.М. Омельченко., ОВ. Орлов; за ред. В.В.Засенко, Л.І.Прохоренко. 2020. 435 с.
5. Прохоренко Л. І. Психологія когнітивних порушень у дітей :монографія. Бориспіль ФОП «Вигнан О.С.», 2023. 130 с.

6. Соколова Г.Б., Формування емоційних реакцій на неуспіх у дітей із затримкою психічного розвитку. Проблеми сучасної психології. 2021. № 2 (21). С. 83–88.
DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2024/78.2.11>

Додаткова

7. Деан Станіслав. Як ми вчимося. Чому мозок навчається краще, ніж машина...Поки що/ пер. з англ. Юлія Костюк. 2-е вид. К.: Лабораторія, 2021. 288 с.
8. Луканьова Л.О. Організація освітньо-корекційного процесу в умовах дошкільного закладу з інклюзивним навчанням. Інноваційна педагогіка. 2024. Вип.68., т.2., С.88–93.
DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2024/68.2.18>
9. Луканьова Л.О. Актуальні аспекти роботи асистента вчителя (вихователя) та організації інклюзивної освіти дітей з порушеннями інтелектуального розвитку. *Інклюзія і суспільство*.2024. № 1(6), С.45–49. DOI <https://doi.org/10.32782/2787-5137-2024-1-6>
10. Організація корекційно-розвиткової роботи в умовах інклюзивно-ресурсного центру: методичні рекомендації / авт. кол.: Т. В. Жук, Т. Д. Ілляшенко, Т. Д. Каменчук, А. Г. Обухівська, Г. В. Якимчук; за ред. А. Г. Обухівської, Т. Д. Ілляшенко. Київ: Ніка-Центр, 2021. 94 с.
11. Prokhorenko, L., Sokolova, H., Forostian, O., Kravets, Y., & Horbatiuk, O. Typology of competence characteristics of pupils with intellectual disabilities. *Amazonia Investiga*. 2022, № 11(55), С. 172-181.
12. Сидорук, І., Брушневська, І. Термінологічна компетентність як складова частина професійної підготовки майбутніх фахівців зі спеціальності А6 Спеціальна освіта. *Acta Paedagogica Volynienses*, 2025, 2, 195–201

Інформаційні ресурси:

1. Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти» <https://imzo.gov.ua/>
2. МОН УКРАЇНИ. Навчальні/корекційні програми. <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/navchannya-ditey-u-spetsialnikh-zakladakh-osviti/osvita-ditey-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami/navchalni-ta-korektsiyni-programi>
3. Наукова освітня платформа «Всеосвіта». Вебінар «Інклюзивне навчання: корекційна спрямованість у роботі з особами із затримкою психічного розвитку» <https://vseosvita.ua/webinar/inkluzivne-navcannakorekciyna-spramovanist-u-roboti-z-osobami-iz-zatrimkou-psihičnogo-rozvitku-419.html>
4. Недискримінаційний підхід у навчанні. Онлайн-курс. Режим доступу: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EdEra-Studena+Inc+1/about>
5. Психологічна служба закладів освіти. Кейс фахових програм. <https://psychologdcpp.in.ua/zatverjprogrami/>
6. Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами: постанова Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 року № 765. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/765-2021-%D0%BF#Text>
7. Участь батьків у організації інклюзивного навчання. Онлайн-курс. Режим доступу: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EdEraSmartOsvita+Par+1/about>

Неформальна освіта:

1. <https://osvita.diia.gov.ua/>
2. <https://prometheus.org.ua/partnership/>
3. <https://vseosvita.ua/>

4. <https://vumonline.ua/>
5. <https://www.ed-era.com/>

Інтернаціоналізація:

1. Репозитарії, колекції наукових ресурсів: <https://library.vnu.edu.ua/resource/oar/repository/>
2. Відкриті освітні ресурси: <https://library.vnu.edu.ua/resource/oar/oer/>
3. Пошукові системи: <https://library.vnu.edu.ua/resource/oar/search-engines/>
4. Бази даних: <https://library.vnu.edu.ua/resource/prepaid-resources/databases/>